

Potápění pod ledem

6.3.2023 - Hana Rubášová, Jiří Šejba, Lukáš Grábl | Policie ČR

Naši policisté trénovali v extrémních podmínkách.

Policejní potápěči absolvovali jeden z nejnáročnějších druhů kurzů, kterým je potápění pod ledem. Náročnost kurzu je dána nejen prostředím se zamrzlou hladinou a tradičně nízkou venkovní teplotou, ale také psychikou, která je tímto prostředím silně ovlivněna a to zejména u těch, kteří kurz absolvují poprvé. Policisté totiž na rozdíl od civilních potápěčů tento kurz musí prolongovat – tedy v pravidelných intervalech opakovat.

Všichni policisté, kteří se těchto kurzů účastní, disponují odpovídající technikou tak, která je obdobně jako při potápění v jeskyních – extrémně spolehlivá. Sama technika ale není všemocná – to ostatní musí získat od svých instruktorů, teprve potom lze potápění pod ledem provozovat bez zbytečného nebezpečí.

Všeobecně lze říci, že nedoporučujeme se potápět pod ledem bez specializovaného kurzu a vybavení, protože se jedná o velmi nebezpečnou činnost, která při nesprávném postupu a znalostech může vést místo prožitku z potápění ke smrti. Tyto kurzy vedou zkušení instruktoři jak v civilu, tak u policie a rozhodně se nejedná o kurz v trvání „dvou hodin na učebně.“

Kurz vás naučí vše potřebné od výběru místa k ponoření, přes způsoby a druhy otvoru v ledu, postup samotného potápění, práci s vodícím lanem nebo odvíjenou šňůrou, ale také velmi důležité postupy při krizových situacích a záchraně potápěče.

Jak probíhá výcvik potápění pod ledem?

Především je nutné říci, že to není kurz pro potápěčské nováčky, ale již zkušené potápěče, kterým tento kurz umožní prodloužit „sezónu“ o tu dobu, kdy je hladina pokrytá ledem.

Výcvik potápění pod ledem skutečně začíná na učebně nutnou teoretickou přípravou. Je nutné důkladně probrat bezpečnostní zásady, různé druhy a části výstroje a výzbroje a jejich vhodnost pro potápění pod ledem, záchranné procedury a spousty dalších informací včetně např. teorie o druzích ledu a jeho chování.

Praktická část výcviku začíná tzv. suchou částí, kdy je nutné se nejprve naučit pracovat s používanými bubínky – navijáky na šňůru, umět jí správně odvinout, správně vyvazovat při postupu a umět se po ní vrátit zpět a to i poslepu a přitom se do ní nezamotat.

Další výcvik již probíhá na zamrzlých vodních plochách, což je v poslední době nejtěžší část výcviku – najít takovou plochu. Ledu je prostě málo, ale zatím se daří.

V průběhu praktického výcviku se potápěči učí nejprve vytvořit správný otvor v ledu motorovou pilou, ale i „ručním „ nářadím“. Policie používá pro tyto případy do motorové pily speciální bioolej, který nekontaminuje vodní prostředí.

Postupně se nabitě teoretické vědomosti přenášejí pod vodní hladinu a každou dvojici kurzantů vždy doprovází zkušený instruktor, který nejprve ukazuje a kontroluje správnost prováděných cviků a později také „škodí“ a záměrně navozuje různé krizové scénáře, které mohou pod ledem vznikat. Sleduje, jak cvičenci reagují, případně zasáhne a pomůže. Cílem je, aby si potápěči při samostatném ponoru bez instruktora dokázali poradit již sami.

Co může hrozit při potápění pod ledem?

Jak jsme již zmiňovali, potápění pod ledem je aktivita, která může představovat mnohá rizika a hrozby.

Uvznutí pod ledem, ztráta orientace nebo vodící šňůry – nejhorší noční můry potápěče – zcela reálně hrozí, že již nikdy nenajde místo k vynoření a zemře pod hladinou.

Únava a podchlazení – potápění pod ledem vyžaduje mnohem více fyzického výkonu než běžné potápění, což může způsobit rychlý nástup únavy a podchlazení.

Nízká viditelnost – nesprávným pohybem pod hladinou může potápěč zvržít sedimenty a obvykle vynikající viditelnost pod ledem přejde do stavu nulové viditelnosti, což opět zásadně zhorší orientaci.

Selhání techniky – i když se vše správně nacvičí a použijí jen ty správné části techniky, vždy může dojít k jejímu selhání. Při správně vedeném výcviku je však i tato možnost řešena dobrou reakcí potápěče, tak, aby ponor včas a bezpečně ukončil.

Potápění pod ledem je v civilu krásný zážitek, ve vodě je nebývalý klid a je krásně čistá, ale číhá zde mnoho nebezpečí – život máte pouze jeden, bez řádného kurzu to nezkoušejte.

U policistů se jedná o rozšíření zkušeností a pracovního prostoru v případě zásahu v takovém prostředí. Ale při svém výcviku si také mohou užít té „ledové krásy“.

<https://www.policie.cz/clanek/potapeni-pod-ledem.aspx>